

BIULETYN LITURGICZNY

Nr 2/2020

Diecezjalnej Diakonii Liturgicznej
Ruchu Światło-Życie Diecezji Bydgoskiej

Słowo od diakonii

Droga Wspólnoto,

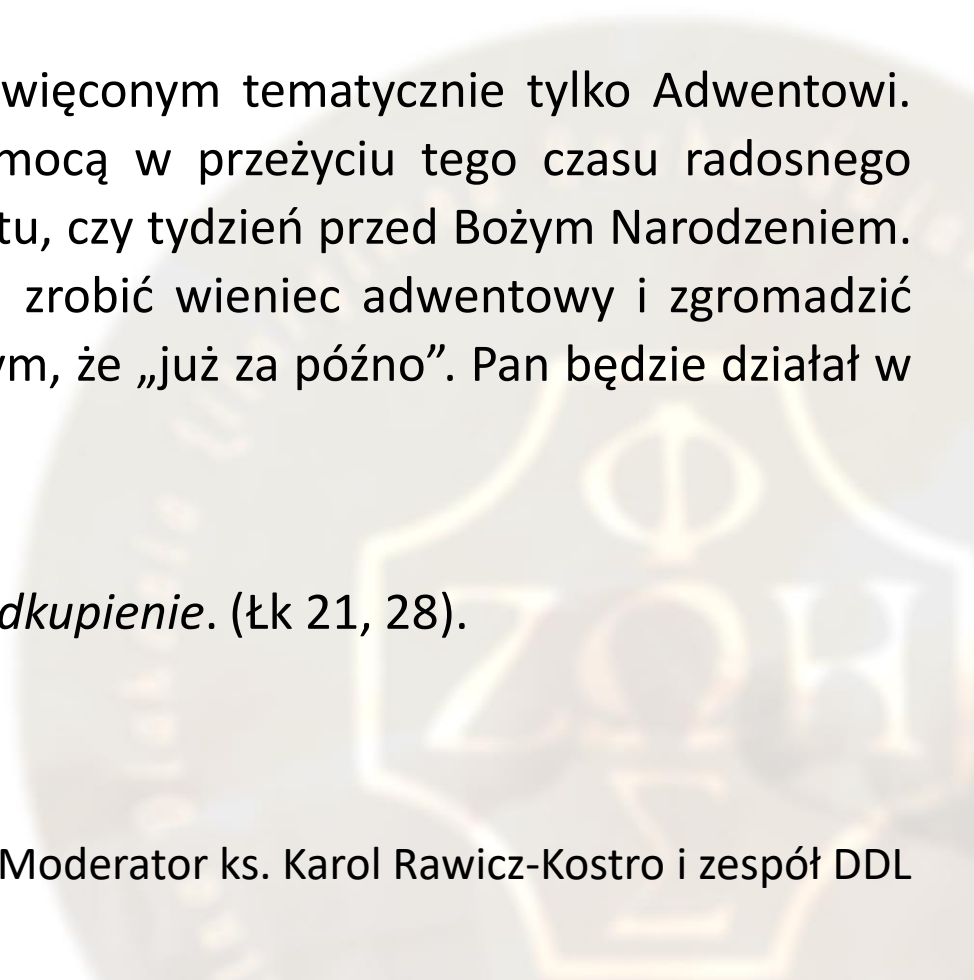
znów jesteśmy w miejscu, w którym Adwentem zaczynamy nowy rok liturgiczny. Tym razem, z powodu obostrzeń pandemicznych, będzie on dla wielu z nas inny niż dotychczasowe.

Biuletyn, który właśnie czytacie, jest numerem specjalnym, poświęconym tematycznie tylko Adwentowi. Chcielibyśmy, aby treści w nim zawarte, stały się dla Was pomocą w przeżyciu tego czasu radosnego oczekiwania. Nieważne, czy czytacie te słowa na początku Adwentu, czy tydzień przed Bożym Narodzeniem. W każdym momencie możecie zacząć przeżywać go świadomie, zrobić wieniec adwentowy i zgromadzić rodzinę na modlitwę lub pójść na ostatnie roraty. Nie myślcie o tym, że „już za późno”. Pan będzie działał w każdym czasie.

...nabierzcie ducha i podnieście głowy, ponieważ zbliża się wasze odkupienie. (Łk 21, 28).

Kontakt: ddl.bydgoska@gmail.com

Moderator ks. Karol Rawicz-Kostro i zespół DDL

Charakter Adwentu

Adwent

Adwent jest niezwykle ważnym okresem w budowaniu wspólnoty rodziny chrześcijańskiej jako domowego Kościoła. Rozpoczyna on nowy rok liturgiczny, w którym Kościół prowadzi chrześcijan poprzez kolejne fazy „misterium Chrystusa, poczynawszy od Wcielenia i Narodzenia aż do Wniebowstąpienia, do dnia Zesłania

Ducha Świętego oraz oczekiwania błogosławionej nadziei i przyjścia Pańskiego” (*Sacrosanctum Concilium*, 102). Nazwa „adwent” pochodzi od łacińskiego słowa „adventus” i oznacza przejście, przybycie.

Adwent zaczyna się od niedzieli najbliższej uroczystości św. Andrzeja Apostoła (30 XI). Wypada to pomiędzy 27 listopada, a 3 grudnia. Trwa więc od 23 do 28 dni. Ma cztery niedziele, które mają pierwszeństwo przed wszystkimi uroczystościami.

Okres Adwentu ma **podwójny** charakter. Przez wspomnienie pierwszego przyjścia Chrystusa kieruje nasze serca ku oczekiwaniu na Jego powtórne przyście w czasie Paruzji, czyli na końcu czasów – to jest akcentowane szczególnie w pierwszej części Adwentu trwającej do 16 grudnia. Jest także oczywiście czasem przygotowania do owocnego przeżycia uroczystości Narodzenia Pańskiego, przez którą wspominamy pierwsze przyście Syna Bożego na ziemię. Ten drugi aspekt ukazywany jest zwłaszcza w ostatnim tygodniu Adwentu – od 17 grudnia.

Charakter Adwentu

Adwent

Choć w pierwszej części bardziej do głosu dochodzi temat oczekiwania eschatologicznego, a w drugiej motyw przygotowania do uroczystości Narodzenia Pańskiego, oba tematy przeplatają się przez cały okres Adwentu. To jednocześnie akcentowanie i przenikanie zawierają w sobie prefacje adwentowe:

1 prefacja (do 16 XII): *On przez pierwsze przyjście w ludzkiej naturze spełnił Twoje odwieczne postanowienie, a nam otworzył drogę wiecznego zbawienia. On ponownie przyjdzie w blasku swej chwały, aby nam udzielić obiecanych darów, których, czuwając, z ufnością oczekujemy.*

2 prefacja (17 – 24 XII): *Jego przepowiadali wszyscy prorocy, Dziewica Matka oczekiwała z wielką radością, Jan Chrzciciel zwiastował Jego przyjście i ogłosił Jego obecność wśród ludu. On pozwala nam z radością przygotować się na święta Jego narodzenia, aby gdy przyjdzie, zastał nas czuwających na modlitwie i pełnych wdzięczności.*

Zapoczątkowana na II Soborze Watykańskim wielka reforma liturgiczna nadała liturgii adwentowej charakter radosnego oczekiwania.

Papież Jan Paweł II w pierwszą niedzielę Adwentu roku 1985 w czasie modlitwy południowej, przypomniał wiernym, że „całe orędzie Adwentu przepętnione jest radosną wieścią: Pan przychodzi. Przychodzi dzisiaj raz jeszcze, tak jak w pełni czasów, która rozpoczęła się przed dwoma tysiącami lat i do tej pory działa w historii zbliżającej się ku trzeciemu tysiącleciu.”

Antyfony „O”

Adwent

W tych siedmiu dniach (od 17 grudnia) w liturgii pojawiają się tzw. wielkie antyfony. Tradycja przypisuje je św. Grzegorzowi Wielkiemu, a obecny ich układ powstał dzięki Amalariuszowi z Metz. Są to antyfony do Magnificat w nieszporach, które w skróconej formie stanowią również werset aklamacji przed Ewangelią. Ich treść jest

zaczepnięta z ksiąg Starego Testamentu, zaczynają się od słów:

- ❖ O Sapientia (Mądrości),
- ❖ O Adonai (Panie),
- ❖ O Radix Jesse (Korzeniu Jessego),
- ❖ O Clavis David (Kluczu Dawida),
- ❖ O Oriens (Wschodzie),
- ❖ O Rex (Królu),
- ❖ O Emmanuel (Emmanuelu).

Pierwsze litery tych mesjańskich tytułów w języku łacińskim, poczynając od ostatniej, tworzą odpowiedź Chrystusa na wołanie Kościoła: ERO CRAS, co znaczy, „będę jutro”, „jutro się narodzę”.

Więcej o antyfonach „O!”: https://brewiarz.pl/czytelnia/adwent_o.php3

4 niedziele Adwentu

Adwent

I niedziela Adwentu – stoi pod znakiem powtórnego przyjścia Jezusa

II i III niedziela Adwentu – znamienne piętno nadaje im pokutnik znad Jordanu, św. Jan Chrzciciel przygotowuje ludzi na spotkanie z Chrystusem i wskazuje na Jego obecność.

III niedziela Adwentu - jest nazywana niedzielą radości (łac. *gaudete*). Przyświeca jej bowiem wezwanie *Radujcie się!* Jej intencją jest odnowienie świadomości, że Bóg jest blisko nas, jest z nami, stał się naszym bratem. Manifestujemy swoją radość z bliskości Pana. Używa się tego dnia szat liturgicznych koloru różowego. Kolor ten wywodzi się od skojarzenia z niebem o świcie, wyobraża on blask przyjścia Jezusa Chrystusa. Przychodzący Zbawiciel jest dla nas Światłością, podobnie jak wschodzące słońce.

Antyfona na wejście: *Radujcie się zawsze w Panu, raz jeszcze powiadam: radujcie się, Pan jest blisko.*

Kolekta: *Boże, Ty widzisz, z jaką wiarą oczekujemy święt Narodzenia Pańskiego, spraw, abyśmy przygotowali nasze serca i z radością mogli obchodzić wielką tajemnicę naszego zbawienia.*

IV niedziela Adwentu – kieruje naszą uwagę na Maryję, „która jest Gwiazdą Zaranną Adwentu. Maryja nosi pod swym sercem Syna Bożego. Zbliżają się dni spełnienia, kiedy wyda Go na świat. Maryja jest pełna świętego oczekiwania” (Jan Paweł II).

Roraty

Adwent

Archanioł Boży Gabriel, Poślan do Panny Maryi, Z Majestatu Trójcy Świętej, Tak sprawował poselstwo k`Niej „Zdrowaś, Panno, łaskiś pełna, Pan jest z Tobą, to rzecz pewna”

- ❖ Msza święta wotywna o Najświętszej Maryi Pannie, sprawowana w czasie Adwentu, jako tej, która pierwsza oczekiwała na Chrystusa.
- ❖ Ich nazwa pochodzi od pieśni na wejście, opartej na prorocztwie Izajasza (Iz 45,8) i zaczynającej się: *Rorate caeli desuper, et nubes pluant iustum; aperiatur terra, et germinet Salvatore* – *Niebiosa, spuśćcie Sprawiedliwego jak rosę, niech jak deszcz spłynie z obłoków, niech się otworzy ziemia i zrodzi Zbawiciela.*
- ❖ Sprawowane są bardzo uroczyście – są to jedyne Msze w Adwencie, gdy śpiewany jest hymn „Chwała na wysokości Bogu”.
- ❖ Tradycyjnie odprawiane we wczesnych godzinach porannych.
- ❖ Roratka: świeca roratnia, symbolizująca NMP jako Jutrzenkę „przed przyjściem” Słońca Jezusa Chrystusa. Zazwyczaj jest to wysoka świeca koloru białego, przewiązana niebieską wstążką i udekorowana zielenią.

Historia rorat: <https://www.liturgia.pl/Skad-sie-wziely-roraty/>

Wieniec adwentowy

Adwent

Wieniec adwentowy jest obrazem wspólnoty oczekującej w miłości i radości swego Pana. Na wieńcu splecionym z gałązek drzew iglastych umieszcza się 4 świece, na znak 4 niedziel adwentu.

Symbolika:

- ❖ Świeca – symbol Chrystusa, światłości świata
- ❖ Gałązki zielone – nadzieja i życie
- ❖ Splecenie w krąg – wyczekiwanie we wspólnocie
- ❖ Kolor czerwony – radość
- ❖ Fiolet – czuwanie

Przygotowanie wieńca może stać się rodzinnym zapoczątkowaniem Adwentu, a następnie przyczynkiem do zbierania się na rodzinną, adwentową modlitwę, rozważanie Słowa Bożego. Będzie on nam w codzienności przypominał o trwaniu w radosnym czasie oczekiwania.

Domowy Adwent

Adwent

Co polecamy na domowe przeżywanie adwentu?

1) Wspólne przygotowanie lampionu i kalendarza adwentowego. **Lampion** może stać się dla dzieci pierwszą motywacją do uczestnictwa w roratach. **Kalendarz adwentowy** może przybierać bardzo różne formy, np. kopert czy woreczków zawierających Słowo Boże oraz konkretne zadanie na każdy dzień.

Jako inspirację w tym temacie polecamy filmiki nagrane przez Justynę, Marcina i Alicję Milochów z diakonii modlitwy archidiecezji gdańskiej. https://www.youtube.com/watch?v=2_QYyIDaRQ4

2) W większości parafii nie odbędą się rekolekcje adwentowe, nie wszyscy z nas będą mieli możliwość uczestnictwa w roratach. Dlatego zachęcamy do uczestnictwa w rekolekcjach online. Szczególnie polecamy:

- „Adwentowe spotkania z ikonografią chrześcijańską”, ks. Karol Rawicz-Kostro i ks. Paweł Rybka, sobota 19:45

<https://liturgicznabydgoszcz.pl/2020/11/21/rekolekcje-adwentowe-on-line/>

- <https://holyweek.pl/> - propozycja dla dzieci (i całych rodzin) współtworzona przez osoby z naszego Ruchu.

3) Korzystanie z „Rytuału rodzinnego”. Znajdziecie tam katechezę dla dzieci na każdą niedzielę adwentu, która i dorosłym niejedno wyjaśni.

4) Drzewko Jessego – szczegóły pod linkiem: <http://orszak.org/swietujmy/zwyczaj-adwentowe-i-bozonarodzeniowe/rozdzka-jessego-3.html>

5) Postawienie w naszym domu pustej szopki już od początku Adwentu i dokładanie sukcesywnie kolejnych figurek.

Kalendarium

Ogłoszenia wspólnotowe

- ❖ 3. czwartek miesiąca – parafia św. Jadwigi – spotkania dla Liturgicznej Służby Ołtarza naszej diecezji, **otwarte dla wszystkich**, chcących poszerzać swoją formację liturgiczną.
Najbliższe **17 grudnia** – zapraszamy online. Zapisy przez liturgicznabydgoszcz@gmail.com
- ❖ Zapraszamy na stronę <https://liturgicznabydgoszcz.pl/>. Znajdziecie tam zakładkę naszej diakonii!

